

Izšla vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori:
2057 S. Lawndale Ave.
Office of Publication
2057 South Lawndale Ave.
Telephone. Rockwell 4904

1935—YEAR XXVIII. Cena lista je \$0.00. CHICAGO, ILL., PONDELJEK, 25. NOVEMBRA (NOV. 25), 1935. Subscription \$0.00 Yearly. ŠTEV.—NUMBER 230

Vladni odbor ponovno svari ameriške eksporterje

Parobrodni družbam je zapretil z drastično akcijo, če bodo še nadalje pošiljale bojni material Italiji ali Abesiniji. Italija obdolži ameriškega tajnika za notranje zadeve, da podpira angleške imperialiste. Velika Britanija in Francija zavrnila Mussolinijev protest proti izvajanju bojkotne akcije. Poveljnik abesinske armade poroča o zmagi

ADDIS ABABA, 24. nov.—
[Tudno poročilo abesinske vlade
je glasi, da so abesinske čete
okupirale mesto Gorahai na
južni fronti. Bežeči Italijani so
pustili za seboj mnogo mrtvih.
Abesinske čete na jugu in severu
postajajo z vsakim dnevom
bolj in bolj agresivne.]

Izgredi proti židom na Ogrskem

Demonstracije v varšavskem gledališču

Budimpešta, 23. nov.—
Proti-
židovski izgredi so se razširili
tudi na druga ogrska mesta po-
tem, ko je tukajšnja policija na-
padla in ranila več oseb, ki so
organizirale demonstracije pred
židovskim glasbenim konservato-
rijem.

Vlada je očividno vznemirje-
na radi protizidovskih izgredov,
ki se ponavljajo v zadnjih dneh.
Nikolas Kozma, minister javne-
ga varstva, je dejal, da bo na-
pela vse sile, da vzdrži mir. Poli-
cijske avtoritete v vseh ogrskih
mestih je instruiral, naj odloč-
no nastopajo proti izgredekonom.

Ko je policija preprečila de-
monstracije pred zaprto držav-
no univerzo in v zvezi s tem are-
tirala nad sto študentov, so de-
monstrantje odkorakali v ži-
dovski distrikt, kjer so navallili
na trgovine. Največje demon-
stracije so se vršile pred kon-
servatorijem, kjer je policija
naskočila izgredekne z golimi
sabljami in jih končno razprši-
la.

Veliki protizidovski izgredi so
bili tudi v Szegedinu. Študentje
so navallili na židovske trgovine
in razbijali šipe in opremo.

Varšava, 23. nov.—
Akcija
židov v nekega tujaknjem gla-
dališču, ko so aplavdirali igral-
cem v komunistični igri, je iz-
zvala nove izgrede. Poljaki, ki
so bili v gledališču, so protesti-
rali, ko so židje pokazali svoje
simpatije napram komunizmu,
nakar je sledila bitka. Potem je
bila pozvana policija, naj izze-
ne Poljake iz gledališča.

V zadnjih dneh je bilo nad
dvesto židov bolj ali manj
ranjenih v spopadih s poljskimi
študenti in drugimi demon-
stranti. Vlada je zapretila z dra-
stično akcijo, ako ne bodo pro-
tizidovski izgredi ponehali. Do-
slej je zaprla varšavsko univer-
zo in naznanila, da bo tudi o-
stale po vsej Poljski, ako bodo
dižaki uprizarjali napade na
žide.

Protizidovske demonstracije
so se vršile tudi v Vilni, Bialo-
stoku in Krakovu.

Nov rekord sovjetskega letalca

Moskva, 23. nov.—
Vladimir
Kokinaki je zadnji četrtlet do-
segel nov rekord v višinskem
poletu, ko se je v odprtem letalu
dvignil 42.640 čevljev visoko v
zrak nad Mosko, okrog osem
milij. Njegov polet je trajal 65
minut in v omenjeni višini, kjer
je bila temperatura 65 stopinj
pod ničlo, je vztrajal deset mi-
nut. Po pristanku je Kokinaki
naznanil, da se bo ponovno dvig-
nil v stratosfero in bo skušal po-
sekati pravkar doseženi rekord.

Protest proti redukcijam

Lakeview, Mont.—
Izurnjeni
delavci, uposleni pri gradnji je-
za v Fort Pecku, katero finan-
cira federalna vlada, so zapre-
tili s stavko, ko so bili informi-
rani, da nameravajo kontrak-
torji znižati meze.

Domače vesti

Član ustreljen v Detroitu
Detroit, Mich.—
Steve Bari-
šič, član društva 711 SNPJ, je
bil 22. t. m. ustreljen na ulici.
Umrli je v bolnišnici. (Podrobnosti
te vesti nam še niso znane.)
Star je bil 52 let in doma iz Liv-
ne v Bosni.

Obisk
Chicago.—
Gl. urad SNPJ sta
zadnje dni obiskala Frank in
Frances Novak, ki zadnja leta
živita na farmi blizu Ashlanda,
Wis. Prej sta bivala v La Sallu,
Ogdesbyju in nekaj časa v Chi-
cagu.

Avto neprestano ubija
Arma, Kans.—
Karl Murr,
star 57 let in član društva 434
SNPJ, je 19. tega meseca iz-
stopil iz avta pred svojo hišo,
ko ga je tovariš pripeljal s se-
boj z dela. V istem hipu je pa
prijel drugi avto in vrgel
Murna na tla s takšno silo, da
je reževal na mestu izdihnil. Do-
ma je bil iz Novega mesta in tu
zapuša ženo in štiri odrasle o-
troke.

Član v bolnišnici
West Mineral, Kans.—
Martin Oberžan, član društva 19 SN-
PJ in eden od pionirjev tukaj-
nje naselbine, se nahaja v bol-
nišnici v Girardu, kjer se je mo-
ral podvreči operaciji. Želimu
mu hitrega okrevanja.

Nov grob v starem kraju
Denver, Colo.—
Louis Ren-
gus, član društva 218 SNPJ, je
prejel žalostno vest, da je v So-
drah pri St. Jerneju na Do-
lenjskem 12. oktobra umrl nje-
gov oče Ignac Rengus v staro-
sti 89 let. V Ameriki zapuša tri
sinove in hčer, v stari domovi-
ni pa dva sinova in dve hčeri.

Milwaukeeke novice
Milwaukee.—
Zupan Baxter
v West Allisu, socialist, je po-
nudil slovenskemu zdravniku dr.
Malenšku službo mestnega zdrav-
stvenega komisarja, toda dr.
Malenšek je ponudbo odklonil iz
razloga, ker bi se moral odpove-
dati privatni praksi, česar on ne
želi.—
Umrli je rojakinja Ma-
ry Fašun, stara 46 let in doma
iz Mozirja v Savinjski dolini.
Zadela jo je kap na možganih.
Zapuša drugega moža.—
Poročili so se oziroma se namera-
vajo: Ludvik Ahčin in Norma
Steege, Rudolf Delost in Alice
Popowski, Frank Vičič in Ana
Osolnik ter John Janza in Fran-
ces Kastigar.

Poroka
Hutchinson, Pa.—
Tu sta bila
zadnje dni poročena Louis Jenič
in Aileen Didinskij. Ženin je
član društva 683 SNPJ, nevesta
pa ruske narodnosti. Bilo sreč-
no!

Zamenjava sodnijskih zaslišanj med Rusijo in Ameriko

Moskva, 23. nov.—
Med so-
vjetsko in ameriško vlado je bil
sklenjen dogovor, na podlagi
katerega bodo ameriška sodišča
lahko zaslišala priče v Rusiji in
obratno bodo sovjetska sodišča
zaslišala priče v Združenih drž-
avah. Zasliševanja se bodo vr-
šila na obeh straneh s pomočjo
konzularnih uradnikov in posla-
na bodo na pristojno mesto po
običajnih diplomatskih poteh.

Nov rekord delavcev v sovjetski Rusiji

Moskva, 23. nov.—
Dvajset
delavcev, med katerimi je bilo
sedem žensk, je danes dokončalo
pohod iz daljave 750 milj s plin-
skimi maskami na obrazih.

Anglija se bo umaknila z Malte?

Otok bo morda prišel pod italijansko kontrolo

London, 23. nov.—
Izvedelo
se je, da se namerava Anglija
umakniti z otoka Malte, kjer i-
ma glavno pomorsko postojan-
ko v Sredozemskem morju. To
je v soglasju z njenimi načrti
reorganiziranja pomorske o-
brambe.

Ta otok leži v bližini Sicilije
in je valed tega v stalni nevar-
nosti italijanskega napada iz
zraka. Naznanjeno je bilo, da
se bodo v kratkem pričela po-
gajanja med Anglijo, Francijo
in Italijo, in če bodo uspešna,
je možno, da otok postane ita-
lijanska posest.

Ta možnost je že izzvala agi-
tacija na otoku, kjer se večina
prebivalstva protij italijanski
kontroli. Slišijo se že zahteve,
naj otok pride pod mednarodno
kontrolo.

Agitacija, da postane otok i-
talijanska posest, je v fašistični
državi v teku, odkar je Mussoli-
ni na krmilu. Zahteve glede od-
prave italijanskega na otoku so
v zadnjih letih izzvale večje šte-
vilo krvavih konfliktov.

V Londonu se širijo tudi go-
vorice, da namerava Anglija od-
stopiti otok Cipr Grški v zame-
no za Kret, ker bi Velika Bri-
tanijska zgradila novo pomorsko
postojanko, katere bi bila var-
nejša pred italijanskim napa-
dom nego sedanja na Malti. V
tem smislu je bil baže že skle-
njen dogovor med Anglijo in
kraljem Jurijem, katerega je
grška vlada pozvala, naj spet
zasede prestol.

Lavalova vlada v nevarnosti padca

Finančna revolta ograža kabinet

Pariz, 23. nov.—
Francija
spet stoji pred politično krizo,
ki bo morda imela dalekosežne
posledice v mednarodni politiki
kakor tudi v notranji situaciji.
Finančni osek francoske zbor-
nice je te dni sklenil priporoči-
ti zbornici v sprejetje ustano-
vitev pokojninskega sklada za
vojne veterane. Ta sklep je v
direktnem nasprotju s progra-
mom vlade, ki je pred kratkim
dosegla drastične redukcije dr-
žavnih davkov. Ako zbornica
sprejme ta predlog, bo Lavalova
vlada morala podati ostavko.
Laval je silno razkačen zaradi
tega odsekevega sklepa.

To pa še ni vse, kar kopije ja-
mo Lavalu. Parlamentarne levi-
čarske stranke odločno zahteva-
jo razpust fašističnih organiza-
cij in sodnijsko postopanje pro-
ti fašističnim voditeljem zaradi
njihovih izdajskih intrig in o-
čitnih napadov na demokratično
formo francoske republike. La-
val bi se rad izognil tej akciji.

Trideset Italijanov ubitih med vihorjem

Rim, 23. nov.—
Silen vihar,
ki je večerj divjal na Siciliji, je
usmrtil 30 oseb in veliko šte-
vilo je bilo ranjenih. Med vihor-
jem so tudi bili grozni nalivi in
ulice v Mesinu so bile poplavl-
ljene. Mnogo poslopj se je po-
drlo in škoda se čeni na milio-
ne lir. Ognjenik Etha na Siciliji
je tudi aktiven.

Katoliške knjižnice zaprte v Monakovem

Monakovo, Bavarska, 23. nov.—
Nacijske oblasti so večerj za-
prle vse katoliške knjižnice v
tem mestu na podlagi obdolžitve,
da se v teh knjižnicah nahajajo
knjige, katere je nacijski držav-
ni cenzor prepovedal.

INDUSTRIJSKI UNIONIZEM NAPREDUJE

Unija nogavičarjev pozdravlja organiziranje komiteja

DVE KRILI V FEDERACIJI

Washington, D. C.—
(FD)—
Formiranje komiteja za indu-
strijsko organiziranje delavcev
je zanimalo iskro navdušenja v
mnogih delavskih krogih, ako
se sodi po poročilih, ki prihajajo
v glavni stan komiteja v Wash-
ingtonu, pri nasprotnih indu-
strijskega unionizma, ki se ved-
no kontrolirajo Ameriško delav-
sko federacijo, pa se opaža vne-
mirjenje.

Komitej, kateremu predsedujeta
John L. Lewis, predsednik ruda-
rske unije, in Chas. P. How-
ard, predsednik mednarodne
tiskarske unije, so ustanovile u-
nije, nakolnjene industrijskemu
unionizmu v industrijah masne
produkcije. Funkcije komiteja
so v glavnem vzgojnega značaja
in njih cilj formiranje unij v
velikih industrijah — jeklarski
in avni — kjer delavec poveči
ni še niso organizirani.

Med prvimi, ki so pozdravili
ustanovitev komiteja, je bila A-
meriška federacija nogavičar-
skih delavcev. Njeno glasilo na-
glašuje v posebnem uvodniku,
"naj vse militantne in progres-
ivne skupine v Ameriški delav-
ski federaciji sodelujejo s ko-
mitejem."

"Industrijskega unionizma ni
mogoče dosti pospešiti s teore-
tičnimi debatami v delavskih
krogih, temveč s praktičnim de-
lom in poskusi, da se organizi-
ra neorganizirane delavce v te-
meljnih industrijah," je rečeno
v uvodniku. "Splošni komitej,
ki ga tvorijo predsedniki med-
narodnih unij, ni bil formiran
za širjenje propagande, temveč
da organizira delavce v indu-
strijah masne produkcije. Ako
bo uspešno izvedel svojo nalo-
go, bo pojačal delavsko gibanje
v tej državi, da se bo potem la-
hko lotilo reševanja drugih pere-
čih problemov, ki jih prinaša na
povrže industrijski razvoj."

Italijanska lira izginila s trga

Newyorški bankirji opustili transakcije

New York, 23. nov.—
Tri
največje newyorške banke —
Chase National, National City in
Guardian Trust — so večerj o-
pustile vse transakcije v ita-
lijanskih lirah in lira je izginila
z denarnega trga. To se je zo-
dilo potem, ko so bankirji zama-
čali na odgovor iz Rima na
svoje kablirano vprašanje, če bo
Italija izplačala ameriške bančne
nakaznice v lirah.

Ameriški bankirji so zavzeli
stališče bankirjev v Londonu, ki
so tudi opustili transakcije v li-
rah. Ker lire ni več na denar-
nem trgu, ni več znana njena
aktualna vrednost. Banke v Ar-
gentinji posnemajo newyorške.

Nove persekucije socialistov v Nemčiji

Berlin, 23. nov.—
Pred ber-
linskimi "judskimi" sodiščem se
te dni zagovarjajo dr. Reimuth,
bivši socialistični državni urad-
nik in dr. Grossmuss, mlada
zdravnica in tudi socialistka. O-
ba sta obtožena, da sta bila v
zvezi z nemškimi socialističnim
vodstvom v Pragi in da sta sode-
lovala pri podzemski socialistič-
ni propagandi v Nemčiji.

Mehiške unije zapretili s stavko

List zahteva resignacijo policijskega načelnika

Mexico City, 23. nov.—
Tu-
kajšnji list "La Prensa" zahteva
ostavko generala Vincenta Gon-
zalesa, policijskega načelnika
v federalnem distriktu. Ob-
dolžil ga je zanemarjanja dol-
nosti, ker ni preprečil bitke
med levičarji in "zlatosrajčni-
ki", mehiškimi fašisti.

Zahtevi so se pridružile tudi
mehiške delavske organizacije.
Zapretili so z odklicem general-
ne stavke, če ne bo vlada raz-
pustila fašistične organizacije.
General Nikolas Rodriguez, vo-
dja "zlatosrajčnikov", ki je bil
ranjen v nedavnem spopadu med
levičarji in fašisti pred palačo
državne zbornice, je na poti o-
krevanja, toda stanje velikega
števíla drugih, ki so bili ranjeni
v bitki, je še vedno resno. V ti-
stem spopadu sta bila ubita tu-
di dva komunisti.

Prosvetno ministrstvo je a-
larmirano zaradi velikega šte-
vila umorov podeželskih učite-
ljev. Sedaj je pozvalo vojnega
ministra, naj dovoli učiteljem
nošnje orožja v svrhu zaščite
proti nasprotnikom socialistične
vzgoje v šolah. V zadnjih treh
tednih je bilo umorjenih dva-
najst učiteljev v državah Pue-
bla, Morelos in Jalisco.

Poročilo iz države Puebla se
glasi, da so avtoritete prijele in
ustrelile voditelja teroristične
grupe, ki je umorila šest učite-
ljev v tej državi. V prepričanju,
da je drastična akcija proti na-
sprotnikom vladnega prosvetne-
ga programa potrebna, so av-
toritete položile truplo ubitega
terorista na javni oder v Texu-
tlani v svari drugih.

Policijske avtoritete sedaj za-
sledujejo drugega voditelja te-
roristične grupe El Talarina, ki
je v zadnjih tednih uprizorila
večje število napadov na mesta
in vsaj v državama Puebla in
Morelos.

Novi protiangleški izgredi v Egiptu

Arabci napadli angleške policaje

Kairo, Egipt, 23. nov.—
Zad-
nji četrtlet, na dan žalovanja za
žrtvami, ki so padle v nedavnem
spopadu med nasprotniki britske
nadvlade in policijo, so ponovno
izbruhnili izgredi, v katerih so
bile tri osebe, med temi eden po-
licaj, ranjene. Do bitke je prišlo
na glavnem trgu, ko je skupina
mladih ljudi pričela obmetavati
policaje s kamenjem, nakar so
padli strelj.

Dijaki, ki so igrali glavno vlo-
go v prejšnjih protibritskih iz-
gredih, so takoj zahtevali poja-
snila, kdo je odredil streljanje.
Lokalni list je na to odgovoril,
da premier Nessam paša ni od-
redil streljanja, pač pa je dal
navodila policiji, naj razžene de-
monstrante, ki so se zbrali na
glavnem trgu.

Položaj v tem mestu je še ve-
dno napet. Angleški in drugi zu-
nanji trgovci so zaprli vrata
svojih trgovin v bojzani pred
novimi izgredi. Nekateri angle-
ške trgovine v Aleksandriji. In
Port Saidu so bile tudi zaprte na
"dan žalovanja". V nekaterih
krajih so prebivalci organizirali
demonstracije, a jih je polici-
ja kmalu razpršila.

Jeruzalem, 23. nov.—
Arabi
so v zvezi s pogrebom treh oseb,
ki so bile ubite v spopadu s po-
licijo, vdrl v policijski urad v
Haifi, kjer so razbili pohištvo in
več šip v oknih, napadli policaje
na cestnih križiščih in razbili tri
policijske avte. V bitki, v kate-
ri je frčalo kamenje, je bilo več
policajev ranjenih. Policiji je
priskočilo na pomoč britsko vo-
jastvo, ki je končno razgnalo iz-
gredekne.

JAPONSKI KABINET V NEVARNOSTI PADCA

Kitajsko vprašanje izzvalo vladno krizo

MILITARISTI IN CIVILISTI

Tokio, 23. nov.—
Situacija v
severni Kitajski je rezultirala v
konfliktu med militaristi in ci-
vilisti v japonski vladi, ki lahko
povzroči padec kabineta. Japo-
nski militaristi, ki sodelujejo s
kitajskimi voditelji gibanja, či-
gar cilj je avtonomija za sever-
no Kitajsko, so bili nenadoma
odpovedani. Udeležiti bi se bili
moral konferenci, ki je bila
sklicana, da rešita to vprašanje,
a je bila v zadnjem momentu
preklicana.

Japonski kabinet bo na izred-
ni seji razpravljati o novi situ-
aciji. Vodja civilistov v vladi je
zunanj minister Koki Hirota,
militaristov pa general Jošiyuki
Kawašima, vojni minister. Od i-
zida te seje zavisi življenje seda-
njega kabineta.

Iz zanesljivih virov poročajo,
da je Hirota za kompromis, na
čigar podlagi naj bi kitajska vla-
da obdržala delno avtoriteto nad
severnimi provincami, dočim
militaristi zahtevajo popolno
avtonomijo za severno Kitajsko.
Hirota je opozoril militariste, ki
sodelujejo v tem gibanju, da so
prekorajili meje svoje avtorite-
te. Japonska armada ne sme
vkorakati v kitajske teritorije
brez dovoljenja cesarja, toda ta-
ka dovoljenja izdaja mikado le
v slučaju izredne nujnosti.

Sanghaj, 23. nov.—
Politična
atmosfera v tem mestu je posta-
la še bolj napeta, ko je bila ob-
javljena vest, da je bil narejen
poskus, da se umori kitajskega
premierja Wang Čing-weija.
Poročilo pravi, da so zarotniki
skušali iztiriti vlak, na katerem
se je vozil premier, v bližini
Sanghaja.

London, 23. nov.—
Informi-
rani krogi poročajo, da je angle-
ška vlada posredovala v Tokiju
in Nankingu z namenom, da u-
stavi gibanje glede avtonomije
severnih kitajskih provinc. Po-
drobnosti intervencije niso zna-
ne, toda namignjeno je bilo, da
je bil japonski general Kenji Do-
ihara pogovoren, naj omeji svo-
je aktivnosti.

Proces proti Hrvatim zopet odgoden

Trojica prenehala z gla-
dovno stavko

Aix-en-Provence, Francija, 23.
nov.—
Obravnava proti trem
Hrvatim, ki so obtoženi sodelo-
vanja pri atentatu na kralja A-
leksandra, je odložena do prihod-
njega zasedanja sodišča, ki bo
enkrat v prihodnjem januarju.
Novi zagovornik obtožencev An-
dre Berthon, ki ga je sodišče i-
menovalo namesto suspendirane-
ga Desponsa, je namreč apeliral
za odgoditev procesa, da se bo
mogel dobro pripraviti.

Potres spet zamajal montansko mesto

Helena, Mont., 23. nov.—
V
četrtlet zvečer je močan potres
sunek zopet zamajal to me-
sto, toda povzročil ni velike ško-
de. Ljudje so v strahu bežali iz
hiš na ulice. To mesto je zazna-
valo 991 potresnih sunkov od
12. oktobra. Zadnji sunek je ob-
čutilo tudi mesto Butte, ki je 65
milj oddaljeno od Helene.

Skrivnost navidezne smrti

Skrivnost navidezne smrti

Maló čudno se sliši, a je vendar res, da mnogi ljudje prave smrti boje manj nego la videzne smrti. Grozotne pripovedi o mrtvih, ki so še nenadoma zbudili v življenje na pogrebnih ceremonijah, ta strah še podkrepljajo. Na Angleškem obstoji celo društvo, ki mu je edina svrha, izključevati možnost pokopa pri mrtvem telesu. Čeprav obstoji v večini kulturnih držav že dolgo časa obvezno pregledovanje mrtličev, tako da je možnost takšnega pokopa tu skoraj izključena, je vendar še d štiri ljudi, ki določajo v svojih oporokah, najim po smrti z iglo prebodejo srce.

Ves ta strah je bolj ali manj neupravičen. Zgodi se sicer, da človek v kakšni bolezni ali daljša obdobja brez vidnih znakov življenja brez diha in utripa in se potem nenadoma spoprebuje. To pa ni navidezna smrt, temveč je boka nezavest, ki jo zdravnik takoj spozna. Med takšno nezavestjo in navidezno smrtjo obstajene razlike. A celo izločanemu zdravniku je včasih težko ugotoviti, kdaj je kdo v resnici ali samo navidezno mrtev. Sicer pa ni stopi pred vsako normalno smrtjo kratek čas.

...njih navidezne smrti, zato je "trenutek" smr
teško določiti. Ljudje sicer govorijo o "zadnj
dihljaju," v resnici pa ti življenje še krat
čas dalje. To je pol minute navidezne smr
Šele potem pride prava, dokončna smrt, in sicer
v obliki nekakšnega komaj opaznega požirka
Pravilneje bi bilo torej govoriti o zadnjem p
žirku, ne pa o zadnjem dihu.

Kaj je navidezna smrt, je prav za prav težko povedati. Lažje je naštetati njene negativne strani: konec dihanja, konec utripa, konec zavesti in gibanja. Edino po tem se razlikuje od prave smrti, da je mogoče navidezno mrtvega človeka oživiti z umetnim dihanjem in podobnimi ukrepi. Če umrlo človeko ostane v

umirati akrepi. Če umre človek od starostne onemoglosti ali od kakšne težke bolezni, nam seveda ni treba upoštevati navidezne smrti. Pacient je zelo lahko mogoče, da je človek navidezno mrtav, če je dobil kakšen udarec, če ga je zastilo, če je utonil, padel in posebno, če ga je oplazila električna. Naša doba, ki je prinesla tolikšen razvoj športnega gibanja in tehnike, toliko številnih tehnik, primerov, da se pravi, da je

sečno takšnih primerov zelo povečala. Temu je torej potrebno, da se tudi široki krogi seznanijo čim bolj s problemom navidezne smrti pred vsem s tem, kako se ta onemogoča. Mnogi navidezno mrtvih ljudi, ki bi se dali mogoče rešiti, so usmrtili nevede nevešči rešitelji. Znan dunajski profesor Jellinek, ustanovitelj celokleptopatološke šole, je nekoč dejal: "Eletrični tok je nevaren, še nevarnejše pa je nestrokovniško reševanje."

Kaj vse zmorejo pravilni poskusi oživitve nam kaže zgodba, ki se je primerila pred nekoli leti. Neki električar je, zadet od električnega toka, padel brez znaka življenja. Slučajno je neki profesor nekoliko dni prej predaval v tem mestu in delavčevi tovariši so poskusili oživljanje po predavateljevih navodilih. Dolga ure so se trudili zaman in ponesrečeno so mu dali mrtvaški list. Tedaj se je zgodilo nepričakovano: mož se je mahoma zbudil iz navidezne smrti, opomogel si je kmalu in je potem s precej mešanimi občutki bral svoj mrtvaški list.

Koliko časa traja kritična doba med navide
no smrtjo in normalno smrtjo, ni mogoče
no povedati. Često gre za nekoliko sekund
včasih pa traja tudi nekoliko ur. Vseka
primerih ponesrečencev, ki so videti mrtvi,
izgubiti upanja in opusti poskusov za oživi
tev, dokler ne nastopijo edino zanesljiva zn

menja prave smrti, mrtvaška otrdelost in mrtvaške pege. Prav tako pa je važno, da opustimo poskuse za umetno dihanje, čim se pokaže prvi znaki vračajočega se življenja. Tudi na pragu od navidezne smrti v življenje stopijo gori omenjeni — požirek. To je znak uspeha in znak, da bi umetno dihanje od tega trenutka naprej bilo odveč.

dalje samo škodovalo. V splošnem je mogoče utopljence rešiti še potem, če so bili 5 minut pod vodo, vendar je mogoče, da oživi takšnega ponesrečenca še po 10 ali 20 minutah potopitve in nekemu pevcu se je zgodilo, da so ga oživili še potem, ko je bil že 40 minut pod vodo.

Metode za oživiljenje ponesrečencev so različne, v vsakem primeru pa je potrebno, da se jih naučiš s prakso. Knjiga sama ne more vsega dobro povedati in lahko se zgodi, da pozabljeni reševalci na to, kar je najvažnejše, namreč zrak navzlic vsem poskusom umetnega dihanja ne pride v sennik in pljuča. Ponesrečeni

Stanislavskij piše spomine.

možstvenega teatra v Moskvi in svetovno znani režiser je zastavil svoje pero, da napiše knjižni spominke iz lastnega življenja. Zelo zanimivi dosedanjimi spisi je Stanislavskij dokazal, da je mojster peresa. Poleg spominov obdeluje Stanislavskij še drago snov, namreč

Avtomatična zibelka

V Ameriki so izumili nekaj, kar bo za mlade matere, ki so svoje otroke razvadile, precej enostavnejša: avtomatično zibelko. Ob zibelki je mikrofoni, ki sprejema kričanje detetov in sprosti pri tem mehanizem, da se zibelka zaguga. Zibelka se potem guga toliko časa, dokler u-

rok ne preneha vekati.

Vesti s Primorskega

NOVE OMEJITVE BODO ZA- DELE UBOGO LJUDSTVO

Omejitve so se šele začele

Omenili smo že, da je italijanska vlada izdala precej odločnih ukazov, s katerimi so omejitve končnih raznih živil, tako mesa, piščance, kurjave, elektrike, itd. Zaradi tega bodo zmanjšali porabo pisemskega papirja, nadarili tiska s kolkovanih papirjev (format bollata), časopisi smejo imeti samo na 6 straneh. Neoficijalne revije pa bodo celo ukliče. Ker primanjkuje mesa, so bili fašistični listi na vse preglede hvaliti fižol, češ, da je ena od vrednosti mesa, in da zmernost pri prav pomeni zdravje. Eno povzdigujejo polenovko. Tudi je, da se dosedaj niso še omenili na "pašto šuto". Morajo tega nočijo storiti iz oziroma znanemu futurizmu Marinettiju, ki je kategoričen nasprotnik italijanske nacionalne revije. V svetovni vojni so tudi italijanske omejitve, toda v različni obliki. Seveda je bil ta prvi položaj popolnoma drugačen. Izdali so jih šele, po enem letu in pol od začetka vojne, se je pa že v tem času meseca. Tega razvidimo, da bodo sankcije gotovo težje zadele italijansko gospodarstvo, kakor se je prej.

Fašistični reviji "Scuola fascista" in "Le Forze civili", ki sta izhajali vsakih 15 dni, bosta zaradi varčevanja prenehali izhajati. Če se odredil tajnik fašistične stranke. Le v skrajni potrebi jima je dovoljeno, da izideta.

Ni čudno, če se je ljudstva v Italiji skrajni nemir. Kdor le more kupuje ali kako drugače pridobi denar. Spekulantstvo v Italiji je začelo cveteti. Nekateri listi priobčujejo vesti, da je začelo primanjkovati celo mila. Nekaj trgovca, ki je proti predpisom skrival precejšnjo količino mila, so strogo kaznovali za vzgled drugim. Takih primerov je že veliko in še več jih bo. Radi pomanjkanja blaga bo trpelo predvsem preprosto ljudstvo, ker bo iz pomanjkanja nastala občutna draginja, ki se že pojavlja.

Obsojanja vredno postopanje maršala v Tolminu

Tolmin, novembra 1935. — Tolminski maršal je znan kot dober zaščitnik zakonov, še bolj pa svojega žepa. Marsikatera beseda na naše ljudi gre na njegov račun. Zanimiva pa je sledeča "anekdota", ki se je odigrala med njim, njegovo ženo in sosedo radi ene kokoši.

Njegova gospa je namreč izgubila svojo kokoš in se takoj uganila v sosedino, ki se je posla onstran ograje. Sosedja se je seveda namerila gospe maršaljevi, ki si je hotela prisvojiti njeno kokoš, z vso silo uprta, da se je pomešala med njene kokoši. Ker se je sosedja le peševala, je ga maršalova policajala svojega soproga na pomoč, ki je prišel seveda v spremstvu orožnika in z grožnjo, da jo aretirata. Dosegla sta želeno spornega predmeta. Sosedja je zaradi tega dobila močan živčni napad. Čez par dni pa se je vrnila prava kokoš domov in se je bila odkrita vsa zlobnost in početje obeh zaščitnikov zakonov in miru.

Številne potujočevalnice na Krasu

Trst, novembra 1935. — Kar je znano so italijanske oblasti takoj prišle po naših varnostnih ukrepih. Posluževali so se pri tem v prvi vrsti šol. Kljub temu je bila naša pokrajina v tem času na višku in preskrbljena z dobrimi šolami in kvalificiranim učitelstvom, jim to ni preprečilo. Ostale pokrajine pa se daleč zaostajajo v tem smislu, nam, a kljub temu so se v njih začele potujočevalnice. V vsaki od njih imajo vsaj dva učitelja, tako na pr. so v Mariboru na Krasu, kjer je bila prej ena šola za pet otrok, sedaj pa so jo povečali, a v Mariboru so zgradili nove in nove šole. Isto se je zgodilo v Mariboru, kjer vas šteje vsaj 500 hiš. Vse to gre seveda

Ricinovo olje razprodajalec naših listov

Raznim fašistom nikakor ne gre v glavo, da bi se zopet smeli prodajati slovenski in hrvaški listi, da celo taki, ki se tiskajo v Jugoslaviji. Dejstvo je, da je razširjenost takih listov po vsem hrvaškem delu Istre dejansko zabranjena. Le Pula je tvorila do pred kratkim nekakšno izjemo. Sedaj pa je prodaja jugoslovanskih listov tudi v Puli prepovedana. "Novosti" so skoro vsak dan zaplenjene. Tudi drugi listi kakor "Jutro", "Marsikateri" dan ustavi.

V Gorici so pred kratkem pozvali fašisti k sebi nekega razprodajalca listov, po rodu Italijana, in mu zabili, da ne sme ponujati jugoslovanskih listov na prometnih mestih in da ne sme prodajati dnevno več kakor 20 izvodov "Jutra" in 10 izvodov "Slovenca". Ker se možakar ni držal tega ukaza, so ga zopet spravili na sedež fašista in mu dali piti ricinovega olja.

Inozemskim časopisom grozijo

Velik naval jeze in obrekovanja vsega, kar je tuje, se je razlil po Italiji. Od spreminjanja imel kavarn, kinov itd. so prešli sedaj na bojkotiranje parfemov, gramofonskih diskov, koles, avtomobilov, vin, sploh vsega, kar spominja na tujino. V tržakih listih se je pojavila celo grožnja proti inozemskim listom, katere bodo ustavili, če bodo tako nerazpoloženi napram Italiji. Gotovo so predvsem mišljeni angleški listi, grožnja pa bo gotovo veljala za vse liste. Zgleda, da bodo zopet porabili prvo priliko, da ukinejo čim preje naše liste, ki z veliko muko prihajajo v Julijsko Krajino. Gotovo bi bilo to zelo zaželeno od strani fašistov. Že večkrat smo videli, da jih naši listi dobejo v oči in da jih komaj prenašajo.

Martin Hvala konfiniran na dve leti zaradi Abesinije

Gorica, oktobra 1935. — Pred dvema mesecema so policijske oblasti aretirale in odgnale v Gorico Martina Hvalo, starega 60 let, doma iz Kneže pri Podmelcu. Omenjen je po poklicu navaden delavec, samskega stanu, ter ne zna skoro nič pisati in brati. Pravijo, da je izustil nekaj neprijaznih besed na račun Abesinije, kar je nesel neki tujec, ki stanuje v isti vasi, takoj na uho oblastem, ki so vzele to kot povod za aretacijo. V Gorici je bil postavljen pred konfinacijsko komisijo, ki ga je obsodila za omenjeni "zločin" na dve leti konfinacije. Ne vemo še, kje jo bo moral prestati.

Zrtve terorja v Črnem Vrhu prihajajo iz zaporov

Postojna, 4. nov. 1935. — V spominu so nam še dnevi z lanskega novembra, ko se je v Črnem vrhu in okolici vseh izvajal nad našimi ljudmi strašen teror, ko so aretirali in odpeljali v zapore na desetine naših ljudi. O vsem tem je naš list lanske leto natančno poročal. Vse nasilje se je dogajalo samo radi slovenskih krtij in raznih podtakanj. Z ozirom na veliko število aretiranov in vseh nasilja, ki se je čez mesec dni izvajal nad obmejnimi kraji okoli Črnega vrha, bodo ostali ti dnevi in dogodki kot poseben mejnik in zgodovina našega preganjanja. Ob tej priliki so koncem meseca novembra lanskega leta, v zvezi z ostalimi aretirali tudi 30 letnega Tomica Maksa iz Lomov pri Črnem vrhu in ga odpeljali v zapore. Imenovan je prelat skoraj leto dni v ječi in sedaj so ga izpustili radi bolezn. Kaj je z usodo ostalih, ki so se po ječah, nam ni točno znano, gotovo pa ni z njimi nič boljše kakor z imenovanim, ki je prišel iz ječe radi bolezn.

Tudi Trst se bori proti sankcijam. — Kaznovani trgovci

Intersindikalni odbor je že zopet izdal nov cenik živil, to pot je 32. Ta bo veljal do nadaljnjega ukrepa omenjenega odbora. Na seli 2. nov. je bilo izdanih tudi več odredb, da morajo trgovci vseh oziroma iti na roko fašističnim oblastem, odkrivati

kršitelje odredb, bojkotirati morajo blago tujega izvora oz. držav, ki so se izrekle za sankcije, opozarjati oblasti na špekulante vseh vrst itd. Nadalje opozarja konzumente, da naj ne kupujejo pri trgovcih, ki višajo cene predmetov, ki niso navedeni v ceniku. Občinstvo opozarja, da naj ne kupuje več kakor rabi. Na seli so potem natančno proučili živilski trg posebno glede testenin, mila in obravnavali nekaj primerov prestopov cen. Trije trgovci so bili kaznovani od posebne komisije (Commissione federale di disciplina). Prodajalka Helena Poropat (via Giulia 18) je prodajala koks višje, kot je v ceniku in je bila kaznovana z denarno kaznijo. Stanislav Birs (via Giulia 137) je bil istotako kaznovan, ker je prodajal testenine po 2.90 mesto 2.70. Opozorjena (ammonizione) je bila trgovka Marija Bearzotti (via Manzoni 18), ker je prodajala fižol po 2.80.

Razpelo na granatah

"Gazzetta del Popolo" iz Turina je prinesla dne 20. okt. t. l. zanimivo sliko. Na izstrelku, precej velikega obsega, je bilo pritrjeno malo razpelo. List je pod sliko prinesel sledečo pripombo: "Projekt, na katerem je bilo pritrjeno razpelo, služi za podstavek oltarju za mašo na prostem v Afriki". Če bo šlo tako naprej, bodo kmalu začeli izdelovati rožne vence iz patron in granat.

Nova fašistična šola v Prestranku

Trst, oktobra 1935. — O priliki 13. obletnice znamenitega pohoda na Rim, zaradi česar je bilo nešteto proslav in drugih ceremonij, so tega dne (28. okt.) na svečan način otvorili ljudsko šolo v Prestranku. Prisotne so bile vse oblasti iz okolice in tudi milica. Pred otvoritvijo so proslavljali še pred spomenikom dveh finančnih stražnikov, ki sta padla v znanem spopadu pri prestranku. Stavba je moderno zgrajena po načrtu inž. Olivottija. Zgradila jo je tvrdka Cicchiani iz Trsta.

Neuspela dela na elektrifikaciji železnice Trst-Postojna

Postojna, konec oktobra 1935. — Že dolgo časa se piše in govori o elektrifikaciji postojnske železnice in uradno je bilo že napovedano, da se bo vršila svečana kolovadica del ob letošnji obletnici pohoda na Rim, ki je šla mimo 28. t. m. Toda dela niso še daleč končana in sedaj napeljujejo električne žice pri Košani, dočim drogeve postavljajo okoli St. Petra. To še daleč ni do Postojne in bo treba gotovo še pol leta predno bodo dela kolikor toliko končana. Kakor navadno seveda tega dejstva, ki se smatra kot neuspeh, ob obletnici niso omenjali. Zgleda tudi, da to delo danes za Italijo ni tako nujno in aktualno in z lahkoto še nekaj časa počaka. Vse je pač koncentrirano danes na Afriko in to je tvorilo tudi glavni del proslavljanja ob tej obletnici. Dela se vrše zelo počasi.

Zopet slovesna maša za zmago italijanskega orožja

Škof Brettoni iz Reggio je 1. mel dne 27. okt. v stolnici slovesno službo božjo na pobudo zveze katoliških mož za zmago italijanskega orožja v Afriki. Zbranim predstojnikom vseh oblasti je držal pomemben govor, v katerem je povzdigoval globoko moralno in civilizatorno akcijo italijanskega orožja v Afriki, predvidevajoč zmago v imenu civilizacije in vere.

Problemi priseljenca

Inozemcev otrok ima prednost v kvoti

Vprašanje: Moj mož je naturaliziran ameriški državljan. Imam sina v starem kraju od prve poroke in je 15 let star. Ali bi mogel on dobiti izvenkvotno vizo, ako ga moj sedanjí mož adoptira? Sin bi bil tukaj dobro preskrbljen.

Odgovor: Kot sin inozemke, ima vaš otrok pravico le do "druge prednosti" v kvoti. Adopcija sama na sebi ne bo nič pomagala. Izven kvote bo le tedaj, ako sami postanete ameriška državljanca. Državljanstvo vašega moža mu ne pomaga, ker ni njegov pravi sin.

Minimalna starost izvenkvotnih dijakov

Vprašanje: Rada bi dobila v Združene države nečaka, da bi študiral na tujaknjih šolah. Star je 13 let. Ali bi mogel priti sem kot dijak izven kvote?

Odgovor: Inozemci, pripuščeni kot dijaki, morajo biti vsaj 15 let stari. Povrh tega morajo biti sprejeti kot dijaki od enega izmed stotin šolskih zavodov, odobrenih od Departmenta of Labor. Zahteva se tudi zadostno znanje angleščine, da more v šoli uspevati.

Naturalizacijski izpit je samo ustmeni

Vprašanje: Nameravam že davno postati ameriški državljan, ali bojim se, da propadam pri izpitu. Morda bi bil že v stanu odgovoriti na vprašanja, ali stežka bi mogel izpisati odgovore v angleščini. Kaj se prav za prav zahteva pri izpitu?

Odgovor: Noben kandidat ne more položiti pismenega izpita, kajti ves izpit je le ustmen. Zahteva se od kandidata, da zna govoriti angleški in da zna podpisati svojo prošnjo. Mora imeti pojem o sestavi ameriškega vladnega sistema. Mora tudi imeti pojem o sestavi ameriškega vladnega sistema. Mora tudi znati glavne podatke ameriške zgodovine. V splošnem je izpit jako enostaven. F. L. I. S. je izdala knjižico "How to Become a Citizen of the United States," ki se prodaja za 25 centov. Knjižica vsebuje informacije glede naturalizacije, kakor tudi mnogo vzorčnih vprašanj in odgovorov, ki v glavnem pokriva predmet naturalizacijskega izpita.

Podpore za odvisne otroke

Vprašanje: Citala sem z zanimanjem, da tudi federalna vlada nudi pomoč sirotam. Sem vdova in skušam vzdrževati dva otroke, 12 in 9 let stara. Kam naj se obrnem za pomoč?

Odgovor: Social Security Act vsebuje določbe glede podpore državam za vzdrževanje odvisnih otrok. Federalna vlada dodaja po eno tretjino denarja, ki ga posamezne države trošijo v to svrhu. Te podpore, ki so znane pod imenom "materinske pokojnine" (mothers' pensions) so po navadi upravljane od County Boards of Welfare, oziroma od aličnih mestnih uradov v velenostih. Na nje se je treba obrniti v to svrhu.

Zavarovanje proti nezaposlenosti

Vprašanje: Koliko držav je že sprejelo zakone o nezaposlenostnem zavarovanju? Ali se zavarovalnine že kje izplačujejo?

Odgovor: Alabama, California, Massachusetts, New Hampshire, New York, Utah, Washington, Wisconsin in District of Columbia so že vzakoniile postav o zavarovanju proti nezaposlenosti, ali plačilo odškodnin bo začelo šele l. 1938 v vseh državah, razen v državi Wisconsin, kjer začne že v januarju l. 1936.

Terjatve proti zapuščini

Vprašanje: Posodil sem nekoliko denarju prijatelju proti zadožnici. Umrl je, predno je mogel dolg poravnati. Zarustil pa je nekaj premoženja. Kako naj iztirjam od zapuščine?

Odgovor: Terjatve upnikov morajo biti prijavljene eksekutorju zapuščine, ki mora poravnati te terjatve tekom gotovega roka, navadno šest mesecev do enega leta. Poizvedite na zapuščinskem sodišču (Probate Court), kdo je eksekutor ali "administrator". Ako je stvar preveč komplicirana za vas, obrnite se na Legal Aid Society v svojem mestu. — FLIS.

Greenovo 'čiščenje' izzvalo protest

Proti razkolu delavskega gibanja v Minneapolisu

Minneapolis, Minn. — Masni shod, katerega se je udeležilo nad štiri tisoč unionistov, je bil odgovor Williamu Greemu, predsedniku Ameriške delavske federacije, ki je odredil "čiščenje" v unijah, da se iztrebi komuniste in druge radikale.

Shod je sklicalo 15 najmočnejših unij v tem mestu. Njih reprezentante so protestirali proti Greenovi akciji, a katero hoče zlomiti solidarnost med unijami. Green je namreč poslal v Minneapolis svojega reprezentanta M. Lewisa z navodili, naj vodi preiskavo in odvzame čarterje unijam, v katerih imajo militantje velik vpliv.

Uniji voznikov je Green odzval čarter pred nekaj meseci, ko so izvajali dve stavki in pomagali pri organiziranju drugih delavcev. Ko je unija čistilcev oblek naznanila, da bo podpisala voznike v njihovem boju proti reakcionarni politiki voditeljev ADF, je tudi ona izgubila čarter.

Stavkarji skušajo prekrizati načrte podjetju

Racine, Wis. — Delavci pri Walker Manufacturing kompaniji, kjer stavkajo že od 27. septembra, so odgovorili družbi, ki je sporočila, da bo prenesta del svojega obrata v Jackson, Mich., kjer je kupila tovarno, da s tem načrtom ne bo nič. Zdal zahtevajo od družbe, da se v kolektivni pogodbi zaveže, da obrata ne bo nikamor prenesta. Zahtevajo tudi zaprto delavnico s "check-off" sistemom ter odločitev štirih delavcev, ki so ruvali proti uniji s tem, da so proti nji agitirali po hišah članov in izzvali stavko. Družba izdeluje avtne pritlikline. Stavkarji so organizirani v uniji Združenih avtnih delavcev.

Čehoslovaški predsednik pusti službo

Praga, 23. nov. — Tomáš G. Masaryk, predsednik čehoslovaške republike, bo v najkrajšem času resigniral zaradi starosti. Star je 85 let in vrhutega še bolan.



Prizor iz proslav praznika ameriške bojne mornarice v Washingtonu, D. C.

Brezposelni se spomnijo Roosevelta

Za zahvalni dan mu nameravajo poslati mnogo "čestitk"

Milwaukee. — Zveza brezposelnih (Workers Alliance of America) vodi agitacijo, da brezposelni in drugi delavci poplavijo predsednika Roosevelta na zahvalni dan s precej pikrim voščilom. Delavci urgirajo, naj mu pošljejo milijon poštinskih razglednic a sledečo vsebino:

"Sprejmite pozdrav na sedmi zahvalni dan, odkar je izbruhnila depresija. Bil bi lahko hvaležen na ta zahvalni dan, če bi Vi podpirali sledeči program Zveze brezposelnih:

"1. Za resnični program javnih del, pri katerih bi delavci prejemali dostojne plače po ujniški lestvici, namesto mizerne "zaščitne" plače.

"2. Za relfni standard, ki bi brezposelnim omogočal dostojno življenje. (Človek je zdaj težko hvaležen, ker bo 1. decembra prenehal zvezni relf.)

"3. Za sprejetje zakona za znižanje delovnika na 30 ur v tednu v vseh industrijah brez znižanja plač. Uzakonitev Lundeenovega načrta socialnega zavarovanja.

"4. Za sprejetje amandamenta delavskih pravic k zvezni ustavi.

"Kakor zdaj stvari stoje, nimam nič posebnega, za kar naj bi bil hvaležen na zahvalni dan 1935."

Razglednice s tem besedilom, poleg predsednikovega naslova, se dobe v glavnem uradu Workers Alliance of America, 312 W. State St., Milwaukee, Wis. Posiljalec ni treba drugega storiti kakor podpisati se in pritisniti pošto znamko za en cent in oddati "voščilo" na pošto. Sto razglednic stane 30 centov.

Vladni odbor ponovno svari ameriške ekporterje

(Nadaljevanje s 1. strani.)

loga olja, katero je Mussolini nakopil v skladiščih, kmalu izčrpana. Ako bo Amerika razglasila embargo za izvoz olja, bo vsa mehanizirana italijanska vojna mašinerija — tanki, letala in tovarni avti — v Afriki paralizirana.

London, 23. nov. — Poziv, ki ga je ameriški notraji tajnik lekca naslovil olinj magnatom, naj ustavijo izvoz olja v Italijo, so tu navdušeno pozdravili. Vsi londonski časopisi so objavili ickesov poziv na prominentnem mestu, zaeno pa so naglasili, da se Italija boji tega udara. Napovedali so, da bodo tudi druge države, ki sedaj ne sodelujejo v bojkotni akciji proti Italiji, sledile zgledu Amerike, ako bo razglasila embargo za izvoz olja v Italijo.

London, 23. nov. — Samuel Hoare, angleški zunanji minister, je sinoči izročil italijanskemu poslaniku v Londonu kratek odgovor na Mussolinijev protest proti izvajanju ekonomskih sankcij proti Italiji.

Hoare je v odgovoru poudaril, da bo Anglija podpirala bojkotno akcijo, katero je odredila Liga narodov. Slednja je razglasila Italijo za napadalno v afriški vojni, kar je kršitev ženevskega kovenanta, in Anglija bo zeno z drugimi članicami Lige

narodov izpolnila svoje obveznosti.

Sličen odgovor na Mussolinijev protest proti izvajanju sankcij so naslovile fašistični vladi tudi Francija in nekatere druge države.

Pariz, 23. nov. — Zelja Francije, da si zagotovo zaščito v slučaju sovražnega napada na svoje ozemlje, se je izkazala za močnejšo nego prijateljstvo z Italijo. To dokazuje odgovor premierja Laval na Mussolinijev protest proti izvajanju ekonomskih sankcij.

Laval pravi v odgovoru, da je Liga narodov spoznala Italijo za krivo napada na Abesinijo in doletela kazni. Ne glede na prijateljstvo, ki ga goji Francija do Italije, je francoska vlada prisiljena podpirati Ligo narodov pri izvajanju sankcij proti Italiji.

Addis Ababa, 23. nov. — Deset dni stara zveza abesinske armade v bitki z Italijani, v kateri so slednji izgubili 300 vojakov in tri častnike, je bila večeraj uradno naznanjena. Bitka se je vršila v okolici Womberte, severno od mesta Makale, in je bila največja, odkar so Italijani invalidirali abesinsko ozemlje.

Dodjazmač Kassa Schabot, ki je vodil bitko, je informiral cesarja Selassieja, da so se morale italijanske čete umakniti v velikem neredu. Njih poveljniki so bili težko ranjeni in Abesinci so zasegli tudi dvesto italijanskih pušk in štiri strojnice.

Vlada je naznanila, da so abesinski vojniki izvajali nadaljnjo zmago ob vzhodu gore Tembien. V bitki je bil ubit poveljnik italijanskih čet in veliko število vojakov.

Sodišče oprostilo dijake

New York. — Studentje, člani Lige za industrijsko demokracijo, ki so bili nedavno aretirani zaradi piketiranja kinogledališč, kjer so kazali protidelavski film "Red Salute", so bili te dni oproščeni na sodišču. Zadeva J. P. Lasha, tajnika dijaške organizacije, ki je vložil odškodninsko tožbo proti nekemu policijskemu kapetanu, ker ga je napadel, bo prišla v kratkem pred sodišče.

Razkačeni Poljaki napadli sosede v listih

Varšava, 23. nov. — V zvezi s procesom proti trinaestim Ukrajincem, ki so obtoženi zarote proti državi in terorističnih činov, vodi poljski časopisje te dni ljuto ofenzivno proti Litvi, neodvisnemu Gdanaku in Čehoslovakiji. Poljski listi pišejo, da so te države polne zarotnikov proti Poljski in ne bi smele eksistirati.

Stavka pristanišnih delavcev na vzhodu

Boston, Mass. — V znak simpatije s stavko pristanišnih delavcev v lukah Mehškega zaliva, je tudi tu izbruhnila stavka. Pristanišni delavci so odklonili delo pri nalaganju tovarna na parnik "Liberty Glow", ki je imel odrediti v zapadna pristanišča. Kompanija je za pretila, da bo poslala tovor v New Bedford, da ga tam nalože na parnik, a se je premislila, ko je bila informirana, da bodo tudi tam pristaniščarji zastavali. V Portlandu so drugi člani Mednarodne zveze pristanišnih delavcev bojkotirali parnik "Frieda", ki je pripeljal tovor, katerega so naložili stavkokazi v Freeportu, Tex.



Milica straži vhod v poslopje državne zbornice v Columbij, South Carolina.

Dolina meseca

ROMAN

Spisal JACK LONDON—Pislovenil Vladimir Levstik

Ob dolgih popoldnevih, kadar je s praznimi rokami sedela pred oknom, se je časih zalotila pri tem, da si je izkušala v duhu naslikati selitev svojih prednikov preko ravnin, goša in puščav v deželo solnčnega zahoda ob Tihem morju. In pogosto je sanjalarila o rajskih dneh svojega ljudstva, ko še ni živelo po mestih, niti se mu ni bilo treba vznemirjati zaradi delavskih organizacij in delodajalskih zvez. Spominjala se je pripovedovanja starih ljudi, kako so si nekaj sami v vsem zadoščali, streljali divjačino in redili živino, sadili zelenjavo za svojo potrebo, bili sami svoji kovači in tesarji, sami izdelovali svoje čevlje — da, in tkali sukno za obleke, ki so jih nosili. In bilo ji je, kakor da bi še videla odsev hrepenenja, ki je bilo na Tomovem obrazu, ko je govoril o svojih sanjah, da bi vzel kos državne zemlje v zakup.

Da, da, farmarsko življenje mora biti lepo, je mislila sama pri sebi. Le zakaj so morali ljudje živeti v mestih? Zakaj so se bili časi tako izpremenili? Če je bilo nekdanje dni vsega dovolj, zakaj ni bilo tudi zdaj? Zakaj so se morali moški pričakati in pripraviti, stavkati in se boriti, samo da bi dobili dela? Zakaj ni bilo dela za vse? — Šele davi — pri tej misli jo je kar izpreletelo — je bila videla, kako so stavarji, ljudje, ki jih je poznala, nekatere celo po imenih, saj so vsi živeli v sosedstvi, zblili dva stavkoka, ki sta šla na delo. Okruto, strašno je bilo gledati — tucat moških na dva — začeli so bili otroci, s tem, da so metali v stavkoka kamenje in ju preklinjali iz izrazi, ki jih otroci še znati ne bi smeli. Redarji so z izdrtimi samokresi pritekli na pozorišče in stavarji so se umaknili v hiše in teane prehode med njimi. Enega izmed stavkokov so nezvestnega odpeljali z bolniškim vozom; drugega so v varstvu posebne železniške policije odvedli v delavnice.

Maggie Donahue, ki je z otrokom v naročju stala pred svojimi hišnimi vrati, je tulila nanj take odurne psovke, da je Saxoni od sramu rdečica planila v obraz. Na stopnicah pred drugo sosednjo hišo je bila Saxon sredi najhujšega pretepa opazila gospo Higginsovo, kako je s čudnim nasmehom opazovala boj. Videti je bilo, da je kar vneto gledala; nosnice so se ji širile in napekale nalik žili, kadar noče utripa. Saxon je v svoje začudenje videla, da ni bila starka prav nič razburjena in vznemirjena, ampak samo radovedna.

K Mercedes, ki je bila v ljubezenskih rečeh tako pametna, je šla Saxon, češ, naj ji pojasni, kaj je s tem svetom. A starkina modrost o gospodarskih in industrijskih vprašanjih je bila zanjo nerazumljiva in neužitna.

"La, la, dragica, vse to je tako preprosto. Večina ljudi se rodi neumni. Ti so sužnji. Majhno število se jih rodi pametnih in spretnih. Ti so gospodarji. Menda jih je vse že Bog tako ustvaril."

"A kaj pravi Bog o takem strašnem pretepu, kakor je bil davi na cesti?"

"Bojim se, da ga ni prav nič zanimal," se je nasmešnila Mercedes. "Dvomim, da bi vohče kaj vedel o tem."

"Na smrt sem se prestrašila," je rekla Saxon. "Kar bolna sem bila potlej. Vi pa — videla sem vas — tako hladnokrvno ste gledali, kakor da bi bilo predstava v cirkusu."

"Saj je tudi bilo predstava v cirkusu, draga."

"Oh, kako morete tako govoriti?"

"La, la, v svojem življenju sem nekajkrat videla, kako so ubijali ljudi. Nič čudnega ni. Vsi ljudje morajo umreti. Bedaki poginajo kakor voli, ne da bi vedeli, zakaj. Kar smešno jih je gledati. S pestmi in gorjčami udrihajo drug po drugem in si razbijajo glave. Surova reč je to. Taki so kakor čreda živali. Psom so podobni, kadar se pulijo za kost. Zasluzek pomeni toliko kakor kost, da veste. Nu vidite, če bi se tepli za ženske, za ideje, za zlate palice ali pravične demante — to bi bilo sijajno. A ne: oni so samo lačni in se bijejo za grizelaj. Da bi si z njimi napolnili želodec."

"Oh, če bi mogla to razumeti!" je zamrmrala Saxon, krčevito sklepa roke v tesnobi nerazumevanja in strastne želje, da bi razumela.

"Tu ni česa razumeti. Jasnje je kakor beli dan. Ljudje se od nekaj delijo v neumne in pametne, v sužnje in gospodarje, v kmete in vladarje. In tako bo do konca sveta."

"A zakaj?"

"Zakaj je kmet kmet, dete moje? Zato, ker je kmet. Zakaj je bolha bolha?"

Saxon je nejevoljno vrgla glavo nazaj.

"O pač, draga, odgovorila sem vam. Vse filozofije tega sveta vam ne morejo dati boljšega odgovora. Zakaj ste rajši žena svojega soproga nego katerega koli drugega moža? Zato, ker vam ugaja. Zakaj ogenj gori, mraz pa reže? Zakaj so na svetu pametni ljudje in neumni ljudje? Gospodarji in sužnji? Delodajalci in delavci? Zakaj je črno črno? Odgovorite na to pa boste imeli odgovor na vse."

"A to ni prav, da bi morali ljudje stradati in brez dela pohajkovati, ko bi radi delali, če bi le mogli dobiti poštene pogoje," se je uprla Saxon.

"Pač, prav je takisto prav kakor to, da kamen ne gori kakor les, da morski pesek ni sladkor, da trnje bode, da je voda mokra, da se dim vzdiguje v zrak in da padajo vse reči navzdol, ne navzgor."

Ali ta nauk o resničnosti Saxoni ni šel do živga. Prav res da ga ni mogla razumeti. Zanj je bilo vse to od kraja do konca nezmišljal.

"Teda nimamo ne prostosti ne odvisnosti," je strastno vzdiknila. "En človek po tem takem ni toliko vreden kakor drugi človek. Moj otrok nima tiste pravice do življenja kakor otrok bogate matere."

"Seveda ne," je odgovorila Mercedes.

"A vendar so se vsi moji predniki borili za te reči," se je razvnela Saxon. "Solska zgodovina in očetova sablja sta ji prihajali na um."

"Demokracija — to je sen bedastih ljudstev. Oh, la, la, dragica, demokracija je laž, mamilo, ki naj ohrani delovne živali zadovoljne, kakor jih je v starih časih vera ohranjala zadovoljne. Ko so ječale v svojem siromaštvu in trudu, so jim prigovarjali, naj vztrajajo v tem siromaštvu in trudu, ter jim pripovedovali lepe pravljice o deželi nad oblaki, kjer bodo imenitno živele in se mastile, med tem ko se bodo pametni cvrli v večnem ognju. Oh, kake so se morali pametni hahljati! In ko se je ta laž obrabila in so je sanjali o demokraciji, so pametni poskrbeli za to, da ostane v resnici sen, nič drugega kakor sen. Svet je last velikih in pametnih."

"A vendar ste tudi vi iz delovnega ljudstva," jo je opomnila Saxon.

Starka se je skoraj jezno vzravnala.

(Dolje prihodnja.)

Ljubljanski kalejdoskop

Cez teden se pripeti v Ljubljani marsikaj, kar ostane zagrnjeno v večnem molku. Časih kaj pomembnega, časih pa tudi le malenkosti, ki pa so za Ljubljano in njene prebivalce značilne, neke kakor velike senzacije, najboljša hrana naših časnikov in — zvedavih firbecev.

Tam neke na južnem koncu Ljubljane lahko pogosto srečaš gospo s psičkom. To prav za prav ni nič posebnega, kajti gospa je v Ljubljani obilo, psičkov pa tudi. Od velikih pa do takih, ki bi jih lahko skoraj v žep spravil (namreč psičkov). Pa tudi za velikost ne gre. Psiček, ki sem ga zadnjič videl z gospo, je v drugem zmislu nekaj posebnega. Oblečen je, siromak, da ga ne bi zeblo zdaj, ko je postalo že hladnejše.

Da, ta ljubezen, ki jo gospa izkazuje do svojega psička, je ganljiva: Res ganljiva. Zlasti v časih, ko na tisoče mater ne ve, kako bi oblekle svoje otroke, ko srečujemo na cesti bese siromake, ki jim ni dano, da bi si kje ogreli noge.

Zadnjič me je zaneslo k nekemu mesarju. Precej ljudi je bilo tam, pa malo takih, ki bi bili izdali za meso več kakor po

štiri, pet dinarjev. Pa stopi v lokal tudi neka gospa iz — recimo — boljših krogov.

"Milostljiva želi?" se takoj obrne mesar k njej.

"Oh, veste, pol kile mesa mi dajte. Pa ne samih kit. Veste, za Flokija bo. Zadnje dni noče nič jesti, ne vem, kaj bo z njim. Če še mesa ne bo mogel, ga bom morala jutri peljati k živino-zdravniku. . . Da, tistile kos mi dajte. . ."

Potem je dostojanstveno odplavala iz mesarije.

Ljudje so se spogledali. Morda jim je bilo nerodno. Neke ženska se je zastrela v tla. Poznam jo. V štirideset letu je, pa bi jih ji prisojili najmanj petdeset. Doma ima moža. Dve leti je mož že brez dela in jetiko ima. Sirota žena je prišla iskat za dinar kosti, da mu bo skuhala juho.

Da, hudo je, če je Floki bolan in ne mara jesti.

O ljubljanskem tramvaju se zadnje čase dosti govori in piše. Popularen postaja. Hvala Bogu. Morda se ga bo začelo zaradi tega posluževati več ljudi. Že celo anekdote nastajajo o njem. To-le sem ujel pred nekaj dnevi:

Pri dolenski postaji sta se srečala naš tramvaj in polž. Ker je že znano, da sta si stara tekmeča, sta se začela seveda takoj zbadati. Nazadnje sta sklenila,

da se bosta poskusila, kdo bo hitrejši.

Tramvaj je odrzel. Hitel je, kar so mu moči dale, da ne bi delal beli Ljubljani sramote. Na Karlovškem mostu se le še je moral ustaviti, da se je malo oddahnil. In veste, koga je tam zagledal? Polža, ki je sedel na robu mosta in ga je že čakal.

Takšno ponižanje! Tramvaj je odhitel dalje, kar so ga stare kosti nesle. Ni gledal na levo ne na desno, samo da bi prišel prej do druge postaje tekmovalja, do šentjakobske šole.

Kakor blisk je zdrvel po klanecu mimo cerkve sv. Florijana. Komaj se je ob njegovem znožju ustavil, v takem zaletu je bil. Zaman! Tam na oglu ga je polž že čakal.

Tedaj se je ubogi tramvaj ujezil. Vse svoje registre je odprl in oddiral proti Mestnemu trgu. Še nikoli ni dal toliko iz sebe. Meščani so strme gledali. Pred magistratom so zakrpile zavore, da je šlo ljudem skozi ušesa.

Ubogi tramvaj se je oddahnil. "Zdaj sem rešil svojo čast," si je dejal. "Zdaj sem le zmagal!"

Pa se je urezal. Tam na stopnicah Robbovega vodnjaka je že počival polž in se oddihoval. Tedaj je tramvaj odnehal. Ostranjen se je vrnil nazaj k Dolenski postaji.

Nedvomno ste se pri tem spomnili tiste zgodbe o tekmi

med ježem in lisico, kjer je sodelovalo več ježev in kjer je lisico čakal povsod drug.

Toda tu ni bilo tako. Polž je zmagal v poštenem boju, brez goljufije.

Mlado gospodično poznam. Ni, da bi ji mogel človek kaj očitovati, res ne. Samo hudo smolo ima. Zmeraj išče njega, ki ji bo vse, pa ne more dobiti pravega. Rada se ozira za fanti. Seveda, vsaka ženska že ve, da je danes na svetu manj moških kakor žensk; in le malo jih je, ki bi radi ostale samice. Na lepem pogledu pa obvisi marsikdo, saj naši mladi fantje niso iz železa.

In uboga gospodična si je res dobila fanta. "Ti, moj ljubi, edini," mu je pravila in še srečna je bila poleg tega. Toda njen ljubi, edini je začel poslušati hudobne jezike, ki so vedeli povedati, da je bilo že obilo ljubih, edinih pred njim. To pa seveda njemu ni bilo všeč in njegova ljubezen se je ohladila. Na vse načine si ga je skušala privesti zase, še okoli njegove žlahte je hodila, toda nazadnje je le videla, da je vse zaman in vda se je v usodo. Dosti solza je preteklo takrat. Ljubi, edini je šel in ni ga bilo več nazaj.

Pa se je uboga gospodična kaj hitro potolažila. Ni bil še teden dni okoli, že si je izbrala drugega zastavnega fanta, da bi v njegovi ljubezni pozabila nezvestega. Ljubi, edini štev. ? ji je bil več od življenja in vse bi bila dala zanj. Toda usoda ji spet ni prižančila. Tako je prišlo, da je moral iti fant na dolgo, dolgo potovanje, za leto in dan.

Menda še nisem povedal, da starši o fantovi srečni ljubezni niso nič vedeli.

Prišel je dan slovesa. Pred vlakom se je zbrala vsa družina od staršev do stricov, tet, bratrancev in sestričen. Ganljivo je bilo slovo, saj se bodo razstali za dolgo leto. Precej solza se je pocedilo po licih in še marsikdo med tistih, ki so ta prizor samo od daleč opazovali, se je začel usekovati. Seveda, zgledj vlečejo.

Zunaj pred postajo pa je hodila uboga gospodična sama in tja.

Tudi ona se je jokala, in še kako. On gre, ona pa ne sme biti zraven, ker starši, tete, strici, bratrancev in sestrične ne vedo, da je ona njegova, da je on sam njen. Presunljivo je že živigala lokomotiva in opominjala, da ni več daleč čas odhoda. Tedaj pa jo je zgrabilo nekaj nepopisnega, nedoumljivega. Pognala se je skozi vežo, kar mimo ščipalca vozniških listkov, na peron. Z vsemi močmi, kar jih ji je bila skopar priroda dala, je odrinila starše, strice, tete, bratrance in sestrične, se vrgla nanj in se mu obesila okoli vratu.

"Ljubi, edini! Ne, ne smejte se vzeti! Samo tebe imam na svetu, ljubi, edini! Kaj bom brez tebe?"

Začuden jo je gledal ubogi fant. Potem je pogledal še starše, strice, tete, bratrance in sestrične in ni vedel, kaj naj stori.

Hvala Bogu, da je takrat že zažvižgal aprevodnik.

Ljubi, edini je šel. Kakor že drugi pred njim.

Ona pa se je odpravila novim ciljem naproti.

Morda se je med tem potolažila. Saj je toliko ljubih, edinih na svetu. . .

Da, hudi časi so zdaj. Hudi za peške, hudi za polže, hudi za uboge gospodične.

Zavarovanje delavcev je lepa in koristna reč. V tem se strinjajo vsi, ki so že kdaj o tem pisali.

Bolezen je pa grda in škodljiva reč. To občutijo zlasti tisti zavarovalci, ki komaj žive od svojega zaslužka, pa jih priklenje bolezen na posteljo, da morajo nekaj časa živeti samo od podpore, ki jim jo da zavarovanje.

Pri nas imamo na okroglnem uradu ambulatorij. Za moške posebej, za ženske posebej. To je prav in lepo, če bolj prav in lepo pa bi bilo, če bi bil ta ambulatorij nekoliko drugače urejen. Na primer tako, da bolnik ne bi imel istega občutka pred preiskavo in med njo kakor nekoč pri vojaških zdravniških vizitih. Bolnik, pa naj bo tudi delavec, ki plača



Prebivalci mesta Miami, Ariz., so organizirali parado, ko je Consolidated Copper Co. naznan

za zavarovanje samo pol dinarja na dan, potrebuje od zdravnika najprej tolažbe in obzirnosti. Tudi na to, da se nekateri bolniki pred drugimi sramujejo, se je treba ozirati.

Zgodi se, da žrtvuje kakšen bolnik nekaj kovačev in gre k zasebnemu zdravniku. Morda iz muhavosti, morda iz kakšnega drugega vzroka. Zdravnik mu napiše recept, bolnik pa si reče: "Zdravnika sem sam plačal, zdravila mi bo menda le dalo zavarovanje." In gre tja. Pa zve: "Ta zdravila so predraga za naš zavod. Sto petdeset dinarjev! Kam pa bi prišli, če bi take reči komur kupovali. Ne gre, pa ne gre. . ."

"In moje zdravje?"

"Ne moremo pomagati. Predpis je tak."

Dolg obraz in nič.

Zadnjič mi je pripovedoval neki gospod, kako je bilo med vojno. Vojaku je drobec granate razbil ves spodnji del obraza. V bolnišnici so mu rešili življenje. Domov se je vrnil tak, da se mu izkaženost obraza niti poznala ni. Dobil je čeljust iz platine in zdravili so ga najbolj sloveči kirurgi.

To je bilo med vojno. Takrat ni nihče plačeval niti pol dinarja na dan za zavarovanje glave.

Nekoč si vsako jutro srečeval na poti v mesto kopico vozov iz okolice. Vse mogoče je bilo na njih. Krompir, zelje, drva, perice. Zlasti prvih in tretjih je bilo obilo. Zvečer so se vračali praznih vozov in veselih obrazov domov.

Tudi zdaj je še obilo vozov. Morda še celo več kakor nekoč. Le pogledajte časih ob obeh straneh Ljubljane. Ali pa po ulicah.

Kmet ponuja drva. Od vrat do vrat.

Povsod: "Jih že imamo!" Ali: "So dosti predraga!"

Pa če bi pogledali po kletah pri vseh tistih družinah, kjer kmet sliči, da že imajo drva, bi staval ne vem koliko, da bi bile kleti skoraj povsod prazne. In tudi pri tistih, ki so jim drva predraga. Kaj pomagata, če stane voz drva samo stotak, ko pa stotaka ni!

Tako nekako je moralo biti tudi s tisto basnijo o lisici in kislem grozdju. Pri takih priložnostih in analogijah človek šele odkrije, koliko tragedije je pogosto v navadnih basnih, ki jih slišimo že v ljudskih solah. In ko vidi zvečer še vozove, ki se z istim tovorom vračajo nazaj iz mesta, in čemerne obraze kmetov, občuti to tragiko bolj. Saj pravijo celo, da se zadnje čase prodaja dosti manj kruha, kakor se ga je prej. V agrarni državi, kjer je velik kos kruha za dinar. Da, ko pa dinarja ni. . . Ko ni diparja.

Moj dober prijatelj je Miha, čeprav je brez dela. Čike spravljam zanj in vsak ponedeljek jih pride k meni iskat. Časih jih je malo, časih precej, kakor se pač držim doma. Vso Ljubljano pozna Miha in marsikaj mi je že povedal, česar drugi niso odkrili, tako da so tisti čiki, ki jih dobi, res skromno plačilo za njegove novice.

Zadnje čase postaja čemer. Pravi, da sam ne ve, zakaj. Tako je pač in ne da se pomagati. Pa ga vprašam:

"Ti, Miha, ki dosti veš! Kako bi se dalo napraviti, da bi bilo vse boljše? Kaj bi storil ti?" Po cesti greva. Nehote odvržem še precej veliko cigareto.

"No, kaj bi storil ti?" "Saj ni, da bi človek govoril," pravi Miha, ki je brez dela. Skloni se, pobere še tleči čik iz blata, ga utrne, obriše in vtakne v žep. Da, saj res ni, da bi človek govoril!

Tone Brus.

Tom Mix je nekoč poljubil mlado hčerko nekakega bankirja, ki jo je prvič videl. Dekle ogorčeno:

"Rada bi videla, ali bi se drznili, poljubiti me še enkrat!"

Tom Mix se je nasmešnil:

"Lepo dete, če hočete res videti, potem morate pri drugem poljubu imeti oči odprte."

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

Izdala svoje publikacije in še posebno list Prosveta za koristi, ter potrebno agitacijo svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopisi in nasnanila drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časni knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drug

VODSTVO: TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vas pojasnila daje vodstvo tiskarne Čene smerne, unjsko delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTERY

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE

Telefon Rockwell 4904

CHICAGO, ILL.

Tam se dobe na željo tudi vse potrebne tovarne

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in pršteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali članice \$0.50 za eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri naslovi \$1.20 za tednik, se jim to pršteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, reči, da je list predrag za član S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

4 Zdrnč. države in Kanado \$0.50	Za Čicero in Chicago je \$0.50
1 tednik in 4.50	1 tednik in 4.50
2 tednika in 3.50	2 tednika in 3.50
3 tednika in 2.50	3 tednika in 2.50
4 tednika in 1.50	4 tednika in 1.50
5 tednikov in nič	5 tednikov in 1.50

Za Evropo je \$0.50

Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebne vrste denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član S.N.P.J. ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bodo moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vrsto lista Prosveta. Ako tega ne store, tedaj mora upravništvo snižati datum za to vrsto naročnika.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave. Chicago, Ill.

Priloženo polijam naročnino za list Prosveto vrsto \$

1) Ime Čl. društva \$

Naslov Čl. društva \$

Ustavite tednik in ga pripilajte k moji naročnini od sledečih članov moje družine:

2) Čl. društva \$

3) Čl. društva \$

4) Čl. društva \$

5) Čl. društva \$

Mesto Država

Nov naročnik Star naročnik